

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii de Guvern
cu privire la modificarea unor acte normative
(acces la măsurile de ocupare a forței de muncă)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la modificarea unor acte normative (acces la măsurile de ocupare a forței de muncă) este elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul Hotărârii de Guvern a fost elaborat întru implementarea normelor adoptate prin Legea nr. 302/2023 privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă), care derivă din reforma Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

Noile prevederi au drept scop reducerea numărului persoanelor cu statut de șomeri beneficiari de ajutor social și sporirea interesului pe piața muncii a acestora, precum și ținerea mai bună a serviciilor și măsurilor active destinate șomerilor și persoanelor în căutarea unui loc de muncă. Totodată, noile modificări vor contribui la angajarea mai rapidă a șomerilor în câmpul muncii.

Modificările respective vin să îmbunătățească și să faciliteze procesul de implementare a serviciilor și măsurilor oferite de ANOFM, și care urmăresc rezolvarea următoarelor probleme:

- numărul mare al persoanelor inactive pe piața forței de muncă, apte de muncă, dar nemotivate de a se angaja din cauza dependenței de plățile ajutorului social;
- creșterea numărului șomerilor nemotivați de a se angaja în câmpul muncii și trecerea lor în șomaj de lungă durată, or, aceștia solicită angajarea în câmpul muncii în baza profesiilor care le dețin, dar de cele mai multe ori nu au experiența sau studiile necesare respectiv;
- reducerea barierelor în organizarea și derularea măsurii de formare profesională a șomerilor prin cursuri pe bază de vouchere, or, în perioada implementării (mai-septembrie) sau identificat probleme în formarea grupelor în perioada de valabilitate a voucherului (2 luni), o altă problemă este epuizarea resurselor financiare, astfel se propune circumstanțe de rezolvare a lacunelor date;
- eliminarea impedimentelor de implementare a normelor care sunt interpretabile și sunt aplicate incorect de către specialiștii ANOFM, în special ce ține de procesele organizatorice de semnare a contractului, verificarea realizării măsurii, monitorizarea menținerii locurilor de muncă create etc. (în special în Anexele nr. 5, 6 și 8);
- gradul scăzut de informare a persoanelor inactive din zonele rurale privind serviciile și

măsurile oferite de către ANOFM, în contextul dat, se instituie echipele mobile pentru a informa cetățenii despre serviciile și măsurile ANOFM;

- imposibilitatea de a recupera plățile necuvenite cu termenul expirat de 3 ani aflate la evidență ca datorii la bugetul asigurărilor sociale de stat. Aceste plăți se creează din diverse motive care sunt generate de factori externi, precum plecarea persoanelor peste hotarele țării, neidentificarea persoanei care a beneficiat de prestațiile sociale, a beneficiarilor decedați (în cazul ridicării acestor sume de pe cardurile bancare) etc. În astfel de situații Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS) întreprinde toate măsurile posibile de recuperare a acestor plăți primite necuvenit, o parte din acestea se restituie benevol, iar în alte cazuri CNAS nu mai deține careva pârghii de recuperare a acestora și sumele neîncasate sunt luate la evidență ca datorie la bugetul asigurărilor sociale de stat.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de Hotărâre a Guvernului nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Hotărâre a Guvernului conține următoarele prevederi:

Anexa nr. 1:

- diversificarea și extinderea modalităților de înregistrare cu statut de șomer pentru facilitarea și sporirea accesului persoanelor la serviciile și măsurile de ocuparea, cum ar fi: înregistrarea la una din subdiviziunile teritoriale, prin intermediul echipelor mobile, regim on-line cu suportul specialiștilor din cadrul Centrelor Unificate de Prestare a Serviciilor Publice sau accesând sistemul <https://e-iss.anofm.md/>;
- stabilirea noilor obligații pentru șomeri, cu scop de asumare a responsabilităților, precum și informarea specialiștilor din cadrul subdiviziunilor privind rezultatul interviului de angajare și prezentarea raportului individual cu referire la acțiunile realizate în căutarea unui loc de muncă;
- revizuirea termenului de **înregistrare repetată cu statut de șomer** prin mărirea acestuia de la 3 la 6 luni;
- revizuirea criteriilor de **scoatere din evidență** a șomerilor, în cazul nerespectării obligațiunilor de către aceștia (spre exemplu: neprezentarea la vizită în termen de 30 de zile calendaristice, refuz al măsurilor active, a locului de muncă corespunzător etc.);

- integrarea noțiunii de **loc de muncă corespunzător**, având drept scop sporirea posibilităților de integrare în câmpul muncii a șomerilor care în primele 3 luni de la înregistrare nu au fost angajați, respectiv în prevederile actului sunt incluse norme care vin să explice, și totodată au fost incluse exemple de profesiile conexe și din ocupațiile cu o calificare mai joasă.

Anexa nr. 2:

- stabilirea circumstanțelor în care șomerul sau Agenția poate schimba prestatorul de formare profesională, anularea voucherului inițial și emiterea unui nou, sau alegerea unei alte profesii/meserii;
- reglementarea cazurilor în care șomerul nu este obligat să restituie cheltuielile pentru formarea sa profesională, cum ar fi: angajarea în câmpul muncii;
- stabilirea procentului în care șomerul poate lipsi nemotivat de la cursul de formare profesională, respectiv, număr de ore nu va depăși 15% din numărul total de ore.

Anexa nr. 3:

- reglementarea dreptului șomerului de a beneficia de instruire la locul de muncă o dată la 24 de luni, oferind posibilitatea persoanelor pe de o parte să modifice profesia în cazul în care aceasta nu este solicitată pe piața muncii sau din motive de sănătate nu mai poate exercita profesia inițială;

Anexa nr. 4:

- reglementarea normelor care oferă posibilitate șomerului- absolvent de cursuri pe bază de voucher să fie antrenat și la măsura de stagiere profesională cu scopul sporirii angajabilității persoanelor în căutarea unui loc de muncă precum și pentru creșterea competențelor practice;

Anexa nr. 5:

- includerea prevederilor cu referirea la semnarea contractelor de finanțare și cazurile de încetare a contractului, precum și data începerii și finalizării plății subvenției.

Anexa nr. 6:

- structurarea, etapizarea și delimitarea responsabilităților fiecărei părți implicate în crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități, ce ține de convocarea comisiei multidisciplinare, perioada semnării contractului, precum și perioada de creare/adaptare a locului de muncă.

Anexa nr. 8:

- structurarea, etapizarea și delimitarea responsabilităților fiecărei părți implicate în măsura de inițiere a unei afaceri, ce ține de perioada semnării contractului, perioada finanțării, perioada de creare a locului de muncă, verificarea realizării obligațiilor contractuale, precum și menținerea locului de muncă creat pe o perioadă de 12 luni;
- stabilirea prevederilor care oferă posibilitatea șomerului care a creat și înființat

afacerea de a aplica după 12 luni la subvenția ce ține de procurarea echipamentelor tehnologice și dotarea spațiilor amenajate destinate activității economice pentru dezvoltarea afacerii.

Anexa nr. 9:

- extinderea subvențiilor la toate nivelurile administrativ - teritoriale pentru proiectele de inițiativă locală;
- mărirea punctajului de evaluare de la 60 la 80 puncte cu scopul sporirii calității proiectelor;
- stabilirea dreptului de a aplica o dată la 2 ani la subvenție, astfel eliminând abuzurile din partea angajatorilor;
- stabilirea procesului de verificare/monitorizare a menținerii locului de muncă în perioada de 6 luni și după 12 luni de la crearea locului de muncă.

Anexa nr. 10 și 10¹:

- fracționarea indemnizației unice de încadrare pentru stimularea mobilității forței de muncă, pe o durată de 6 luni, va motiva șomerul să păstreze locul de muncă pe o perioadă mai îndelungată, aceasta fiind și perioada de adaptare/integrare în cadrul întreprinderii/colectivului, or, acordarea într-o singură tranșă a indemnizației, în prima lună de la angajare, tentează șomerul să înceteze raporturile de muncă, imediat după ce primește indemnizația;
- revizuirea criteriilor de raportare lunară din partea șomerilor;
- stabilirea categoriilor de persoane cu dizabilități care nu au dreptul la indemnizația de încadrare concomitent cu plata de transport, or, indemnizația de încadrare are drept scop oferirea suportului pentru transport;

Anexa nr. 11:

- stabilirea uniformă a cuantumului indemnizației de șomer în valoare de 40 % din venitul mediu lunar asigurat al persoanei, pentru toți șomerii indiferent de circumstanțele de eliberare din câmpul muncii;
- revizuirea modalității de calculare a cuantumului indemnizației de șomaj pentru persoanele care s-au aflat în concediu de maternitate/concediu de îngrijire a copilului până la vârste de 3 ani, prin selectarea perioadei de calcul care va determina un cuantum mai mare a indemnizației de șomaj;

Consecvent, cu prevederile menționate supra, în proiect sunt prevăzute ajustări de ordin redacțional, stabilit termenele de implementare a unei acțiuni, ce se referă la zile calendaristice și lucrătoare și ajustări de integrare a sistemului informativ al Agenției cu alte sisteme informatice externe.

Totodată, proiectul de Hotărâre de Guvern prevede modificarea unor Hotărâri de Guvern din domeniu, prin substituirea în textul acestora a cuvintelor „ajutor de șomaj” cu cuvintele „indemnizație de șomaj” la forma gramaticală corespunzătoare, la următoarele acte:

- Hotărârea Guvernului nr. 639/2006 cu privire la aprobarea unor regulamente;
- Hotărârea de Guvern nr. 165/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor;
- Hotărârea Guvernului nr. 412/2004 despre aprobarea unor acte normative ce țin de stabilirea și plata pensiilor funcționarilor publici;
- Hotărârea Guvernului nr. 108/2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr. 1478/2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii;
- Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul și plata ajutorului social.

Riscuri la implementare:

- finanțarea adecvată a măsurilor de ocupare a forței de muncă;
- ajustarea în timp a sistemului informațional al ANOFM;

Soluții pentru gestionarea riscurilor:

- prioritizarea măsurilor privind ajutarea sistemelor informaționale ale CNAS și ANOFM.

Indicatori de monitorizare:

- proiectul de hotărâre aprobat și implementat de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului, conform calculelor estimative, vor necesita mijloace financiare în sumă de 1,7 mln. lei, după cum urmează:

- - activitatea echipelor mobile, prevăzută la pct. 5 din Anexa nr. 1 a Hotărârii de Guvern nr. 1276/2018, care au drept scop sporirea accesului populației la serviciile și măsurile ANOFM. Subsidiar, menționăm că în anul curent se pilotează măsura respectivă, cu ajutorul celor 8 unități de transport disponibile la ANOFM, astfel, specialiștii ANOFM se deplasează în teritoriu pentru a oferi servicii de informare, înregistrare cu statut de șomer și intermediere a muncii. Totodată, cu suportul partenerilor de dezvoltare: GIZ și PNUD, ANOFM va mai fi dotată cu încă 8 unități de transport și echipamente IT pentru activitatea echipelor mobile. În context, pentru anul 2024

pentru întreținerea celor 16 unități de transport (combustibil, piese de schimb, ș.a.), destinate activității echipelor mobile, va fi necesară suma de 1,3 mln. lei.

- ajustarea sistemului informațional (SI) al ANOFM, va constitui aproximativ 0.4 mln lei.

Menționăm că, în bugetul ANOFM pentru anul 2024 sunt prevăzute mijloace financiare în mărime de 1,7 mln. lei, care va acoperi și ajustarea SI la noile modificări.

6. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Drept urmare a aprobării prezentului proiect de Hotărâre de Guvern nu va fi necesar modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a actului normativ a fost plasat pe portalul guvernamental particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11245

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul Hotărârii de Guvern urmează să fie supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul Hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul Hotărârii de Guvern urmează să fie supus expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Proiectul Hotărârii de Guvern nu necesită a fi supus altor expertize.

Digitally signed by Bechtoldt Felicia
Date: 2023.10.25 11:23:21 EEST
Reason: MoldSign Signature

Secretară de Stat Location: Moldova

Felicia BECHTOLDT